

GAZETA POZNANSKA.

Nro. 49.

w Sobotę dnia 18. Czerwca Roku 1808.

O B W I E S Z C Z E N I E.

Prefektura Departamentu Poznańskiego.

Głosząc Rząd najwyższy swą uchwałą d. d. 7. Maia r. b. a do wiadomości publiczney podaną w tutejszym departamencie dnia 27. tegoż m. i r. pożyczkę, iedynie przeznaczoną do zastąpienia obywateli właścicielow ziemiańskich w wszelkich rekwizycjach — Liwerunkach i t. d., nayisto- nieyszy wykazuje dowod niezmiennych swych usiłowań, iedynie zawsze dążących do sprawienia naypożądańszey ulgi dla wszelkich klasz mieszkańcow. I kiedy dla naymocniejszego zapewnienia takowey, nie tylko dobra narodowe za hypotekę wyznaczone zostają — a dla wypłacenia nayry- chlejszego teyże pożyczki sprzedanemi z korzyścią dla pożyczkę czyniących będą — i dla nay- mocniejszego zabezpieczenia pożyczających naczelnie Rządu osoby i gorliwi współobywatele iuż kaucye na swych własnych zapisując majątkach iednę z naypięknieyszych na ołtarz oyczyzny no- wą niosą ofiarę, tak nie zostawało iuż Rządowi, tylko niebawnie przystąpić do środków, ktore- by te zbawienne dla dobra pospolitego zamysły uzupełnić mogły. W tym to celu przystępuje ra- da stanu do ogłoszenia swą nową uchwałą d. d. 27. Maia r. b. otworzenia pożyczki 4,500,000 zł., a którą Prefektura na dniu dzisiejszym do publiczney podaie wiadomości. Wzywając was prze- zaccni obywatele do przyłożenia się, by widoki ku tak zbawiennemu poświęcone celowi naypożądań- szy przyniosły skutek, czyni to ztym większą ufnością, że obraca swoy głos do obywateli depar- tamentu tego, który nigdy nie mógł bydz uprzedzonym w ofiarach — w poświęceniu, co niosł zawsze ku dobru swey oyczyzny, a których mianowicie tak świetne dał oznaki w chwilach deter- minujących teraznieyszego przez potężne ramię Napoleona Wielkiego na nowo sprawionego odrodzenia. Raczeie choynym przyłożeniem się w tey pożyczce — która dozwalając wprowadze- nie rzetelney rownowagi w rozkładzie ciężarów, i zastępując przykrości rekwizycyow — naywię-

kszego dozwala spodziewać się ulżenia, odpowiedzieć szacowney ufności, z którą Rząd imieniem oyczyzny, ninieyszą do was zanosí odezwę. Przeznaczony tym końcem W. Poniński, Konsyliarz Prefektury, otwartą już ma każdego momentu księgę — Tam chcący przyłożyć się do takowey pożyczki z swą ofiarą przyjętym zostanie i o dalszych szczegółach wedle żądania zainformowanym być może. — W Poznaniu dnia 8. Czerwca 1808.

RADA STANU.

W celu uskutecznienia swoiey uchwały pod dniem 7. Maia r. b. za upoważnieniem Najiaśnieyszego Pana wydaney, zawieraiącey w sobie utworzenie pożyczki pół pięta miliona złotych, z przyłączeniem do niey warunkami, stanowi co następuje:

Artykuł 1. Minister Skarbu przygotujeł w kasie generalney Księgę, w którą wciągane będą imiona subscriptorow na pożyczkę podług porządku w jakim się stawią do zapisania. Upoważni Prefektow Departamentowych do przyjmowania oświadczeń ze strony subscriptorow, którzy by się prosto do Ministra nieudawali. Te oświadczenia co piąty dzień do Księgi generalney przesyłane będą.

Ogłaszać każe w pismach publicznych imiona subscriptorow, którzy w miarę swego do pożyczki przystępowania, zaleceni opinii publiczney; w szacunku iey pozyskaią słodką nadgodę, za swoy patryotyzm i za swoie obywatelskie cnoty.

Artykuł 2. Nie można będzie inaczey czynić subscribcyi, tylko na iedną lub więcey całkowitych akcyow, na każdą po 5000 zł. lub na pół akcyi każda po 2500 złotych.

Zapisane akcyje lub połowy akcyow będą za rowno w Księgę wciągane.

Artykuł 3. Skoro tylko znajdzie się w Księdze pięćdziesiąt zapisanych akcyow, Minister Skarbu wezwie do siebie subscriptorow tych akcyow i zawrze z nimi lub z ich plenipotentami w formie urzędowey kontrakt pożyczki, podług brzmienia uchwały 7. Maia. Ten układ zostanie przyjęty i potwierdzony [przez tych, którzy do niego przystąpili, lub przystąpią jako poręczyciele.

Subscriptorowie pierwszych pięćdziesiąt akcyow czyli wierzyciele tychże nabywszy przez skutek i obmowę kontraktow, tak dla siebie iako też dla ogółu innych nieprzytomnych, lub późniey zapisać się miiących wierzycieli praw wszystkim w ogóle i każdemu w szczególności należnych przypuszczeni będą do używania ich od momentu, gdy dopełnienie pożyczki zaświadezone, umieszczeniem w aktach listy subscriptorow nada legalną reprezentacyą deputowanym, ktorych w tym celu wybiorą.

Artykuł 4. Gdy pierwszy termin opłacenia pożyczki już upłynął nim takowy sposob iey uskutecznienia został postanowiony, obowiązek zapłacenia zapisanych akcyow przeniesiony jest na 5 innych terminow na kaźden z nich w piątey części.

Artykuł 5. Minister Skarbu wyda kwity subscriptorom, ktorzy opłacą swoie akcyje gotowizną przed pierwszym terminem oznaczonym na 15. Czerwca r. b. na ten czas te kwity zamienione

będą w skarbie, za obligacye lub poś obligacye hypoteczne, i procent rachowany będzie od cisu wyliczenia pieniędzy aż do pomienionego terminu.

Artykuł 6. Subscriptorowie, którzy opłacą całkowitość swojej akcyi, akcyow lub poś akcyi na terminie 15. Czerwca również w tym czasie odbiorą stosowne obligacye hypoteczne. Ci zaś którzy woleliby przyjąć warunki przywiązane do pożyczki składając obligi, wypłacić się mające na terminach oznaczonych, odbiorą kwity za pierwsze cztery termina, które opłacą i dopiero po upłynieniu ostatniego terminu odbiorą obligacye hypoteczne.

Artykuł 7. Wykonanie powyższej uchwały Ministrowi Skarbu jest polecane.

Działo się w Warszawie na Sessyi d. 27. Maia roku 1808.

(Podp.)

(L.S.)

Gutakowski, Prezes Rady Stanu.

Ignacy Sobolewski, Sekretarz.

Zgodno z oryginałem Rady Stanu.

J. Sokołowski, S. G. S.

O B W I E S Z C Z E N I E.

W celu dopełnienia zalecenia Prześwietney Kommissyi żywności pod dniem 25. Maia roku bieżącego wyszłego, gdy woysko w Departamencie kantonujące od 1. Lipca, już nie przez liwerunki w naturze, lecz przez entrepreneurow i liwerantow w żywność i furaz opatrzone bydź ma, uwiadomia się publiczność, iż na dniu 20. Czerwca r. b. odbywać się będzie licytacya w biorze Prefektury przed wyznaczonym do tego Radczą Prefektury, Urodz. Taylerem o godzinie osmej rano. Upraszają i wzywają się wszyscy, którzyby bądź całkowicie bądź w częściach entreprizy tej podjąć się chcieli, aby w mieysen, dniu i godzinie oznaczoney się stawili a warunki w téy mierze za zasadę służyć mające w terminie każdemu przedstawione zostaną. Tyle się jednak ostrzega, iż ludzie nie osiedli i nieznaomi do licytacyi dopoty przypuszczonemi nie będą, poki albo kaucyi w gotowiznie, lub ważnych instrumentach hypotekalnych za siebie nie złożą. W Poznaniu dnia 5. Czerwca roku 1808.

Prefektura Departamentu Poznańskiego.

z Warszawy d. 11. Czerwca.

Nayiaśniejszy Pan powołany do Prowadzenia Ludowi Xięstwa Warszawskiego wyrokiem Opatrzności i przyjaźnią Wielkiego NAPOLEONA mającego na względzie przywiązanie narodu ku Osobie Królewskiej i jego Domowi, połączył odtąd stateczne swoje życzenia o pomyślność tego Ludu z obowiązkiem gorliwego zaięcia się jego uszczęśliwieniem.

Takimi czuciami powodawany Nayiaśniejszy Pan, przeznaczył nayprzód pierwsze dochody swojej Xiążęcey Korony, na zastąpienie nagleyszych potrzeb krajowych. Lecz ten szczególny w mocy iego będący zasilek nie mógł w żaden sposób wystarczyć na zbyt liczne i gwałtowne wydatki, któremi Xięstwo widziało się bydź obciążonym.

W położeniu tak przykrym, los szczę-

śliwy przeznaczył Xięstwu silną pomoc z tey samey ręki, która byt mu iego nadata. Najjaśniejszy Cesarz Francuzów, Król Włoski, Protektor Konfederacyi Reńskiej, zniewolony ciągłemi usiłowaniami Obywatelów Xięstwa, w wytrzymywaniu nieoddzielnych od takiego stanu dolegliwości, aż do wyczerpania ostatnich źródeł krajowych, raczył przyjąć obraz, iakł mu Król Jmć wystawił, z tą dobrocią i przychylnością, którą Najjaśniejszy Cesarz i Król statecznie połącza z dowodami szacowney dla Najjaśniejszego Pana przyjaźni.

Cesarz Jmć dla ulżenia skarbowi Xięstwa, przyimuje do swoiey służby część woyska narodowego, z przyrzeczeniem niewysyłania tey części woyska do osad.

W tym samym wspaniałomyślnym zamiarze Najjaśniejszy Cesarz i Król mieć chce: ażeby korpus woysk Francuzkich znajdujące się w Xięstwie Warszawskim, było i nadal kosztem J.C. Królewskiej Mości utrzymywane i potrzeby iego całk wicie opłacane.

Prócz tego, Najjaśniejszy Cesarz raczył znacznie zmniejszyć szacunek soli ustąpioney Rządowi tymczasowemu, równie iako i wartość artylleryi i ammunicyów udzielonych Xięstwu, zamieniając w upominek i w szacowną dla woyska narodowego pamiątkę te armaty, które dłoń Bohatera na ziemi Xięstwa nieprzyjaciolom wydarła.

Nakoniec wszystkie długi Króla Jmci Pruskiego w Xięstwie, które sobie Najjaśniejszy Cesarz zostawił, ustąpioone są na rzecz Króla i Xięstwa w zamian obowiazków względem Cesarza przyiętych, które znaczne Xięstwu obiecuą korzyści.

Ponieważ przysłane ratyfikacye Cesarskie, podpisane w Bayonnie 10. Maia, pozwalają dziś publicznie ogłosić te znakomite szczodrobliwości Cesarskiej dowody; przeto Król

Jmć rozkazał podać ie do wiadomości wierznych swoich poddanych Xięstwa, tak dla okazania im stałej swoiey troskliwości oycowskiej, iako też w celu coraz mocniejszego napoienia serc ich uczuciem głębokiey wdzięczności ku Najjaśniejszemu Cesarzowi ich Dobroczyńcy, oraz zupełnym zaufaniem w niezmienney Najjaśniejszego Cesarza i Króla wielkomyślności, która iuż narodowi byt iego nowy przyniosła, i która sama może go utrzymać i przyszłą iego zagruntować szczęśliwość. W Warszawie dnia 10. Czerwca 1808.

Na wyraźny rozkaz Jego Królewskiej Mci.
(Podp.)

J. Łuszczewski,
Minister Spraw Wewnętrznych

Przekonani są wszyscy, ile nietylko urzędnikowi, lecz każdemu mieszkańcowi, potrzebna iest znaiomość prawa, które ma świącie szanować i wedle którego we wszystkich cywilnego życia czynnościach postępować winien. Otworzona tu w Warszawie Szkoła Prawa, ułatwi tę arcyważną i potrzebną naukę. Czego niedawno młodzież naszą w obcych szkołach i językach z wielkim kosztem szukać musiała, to dzis w własney oyczyźnie, w narodowym języku znaleść będzie mogła. Rodzice bez tak znacznych nakładów świadkami będą w każdym czasie postępowania swych synów, a ci przez wytrwałą usilność sprawdzając drogie rodziców swoich i kraju nadzieie, wczesnie torować sobie potrafią drogę wiodącą do najpiękniejszego zaszczytu obywatela, iakim iest: stać się użytecznym oyczyźnie.

W podanych tu do wiadomości publiczney Dekretach N. Pana, uznają rodacy dobroczynną troskliwość najłaskawszego Monarchy o szczęście swego ludu i z wdzięcznością

korzystać będą z ustawy do ich dobra zmierzającej:

1. Dekret d. d. 18. Marca 1808.
2. Dekret Nominacji Nauczycielów.
3. Dekret Organizacji.

Wakuie jeszcze jedna Katedra, Nauczyciela Prawa Kryminalnego. Współziomkowie! kto z was czuje się zdolnym do tej posługi krajowej, kto się poda do Examinu w Ministerium i tenże z chwałą odbędzie, natychmiast wezwany i Monarsze do najwyższej nominacji podany zostanie.

W Warszawie dnia 9. Czerwca 1808.

(Podp.)

Lubiński,

Minister Sprawiedliwości.

Osinski,

Sekretarz Generalny.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu.

W Pałacu Naszym w Dreźnie dnia 18. miesiąca Marca roku 1808.

FREDERYK AUGUST z Bożej Łaski

Król Saski, Xiążę Warszawski etc. etc.

Na przełożenie Ministra Sprawiedliwości, postanowiliśmy i stanowimy jak następuje:

Art. 1. Jedną będzie szkoła Prawa w Warszawie, na całe Xięztwo Warszawskie.

Art. 2. Dawane w niej będą nauki: Prawa natury, cywilnego, Rzymskiego, Kodeksu Napoleona, Prawa kryminalnego, postępowania cywilnego i kryminalnego, i wszelkie stosunki z administracją, policją i prawem publicznym.

Art. 3. Nie może być uczniem w szkole Prawa, kto nie ukończył lat 16tu wieku swego.

Art. 4. Zwyczajny bieg nauk, trwać będzie trzy lata.

Art. 5. Uczniowie odbywać będą podpisy roczne.

Art. 6. W dalszym czasie nikt być nie może przyjmowanym na Urzędy w wydziale Sprawiedliwości, kto nie okaże przyzwolonych z tej szkoły zaświadczeń.

Art. 7. Minister Sprawiedliwości ułoży i poda Nam wewnętrzną takiej szkoły organizacją.

(Podp.)

FREDERYK AUGUST.

przez Króla,

Minister Sekretarz Stanu,

Stanisław Breza.

Wypis z protokołu Sekretaryatu Stanu.

W Pałacu Naszym w Pilnie dnia 24. miesiąca Maia roku 1808.

FREDERYK AUGUST z Bożej Łaski

Król Saski, Xiążę Warszawski etc. etc.

Na przełożenie Ministra Sprawiedliwości, mianujemy na Professorów przy szkole prawa dla Xięstwa Naszego Warszawskiego: Xiędza Xawerego Szaniawskiego, i P. Jana Wincentego Bandke, dobrze Nam z zdatności i obyczajów zaleconych.

Obowiązki ich przepisane są osobną Naszą Ustawą, względem wewnętrznej organizacji pomienionej szkoły prawa, do których pełnienia Minister Nasz Sprawiedliwości wezwie nominowanych.

(podpisy iako wyżej.)

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu.

W Pałacu Naszym w Pilnie dnia 24. miesiąca Maia roku 1808.

FREDERYK AUGUST z Bożej Łaski

Król Saski, Xiążę Warszawski etc. etc.

Na przełożenie Ministra Sprawiedliwości, stosownie do wyroku naszego pod dniem 18. miesiąca Marca wydanego, postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

1.) Szkoła prawa będzie pod ogólnym dozorem Ministra Sprawiedliwości.

2.) Jeden z Konsyliarzy przy Ministrze

sprawiedliwości, będzie miał powierzony sobie szczególny dozór szkoły.

3.) Jeden z sekretarzy będzie odbywał obowiązki sekretarza szkoły.

4.) Wyznaczona będzie prócz tego ogólna rada dozorcza szkoły, dla rozważania i przedstawiania Ministrowi Sprawiedliwości ważniejszych przedmiotów, tyczących się szkoły; złożona będzie ta rada z sześciu osób wybranych, szczególnie z pomiędzy urzędników wydziału sprawiedliwości. Będą także zasiadać na posiedzeniach rady, dozorca szczególny i nauczyciele.

5.) Trzech będzie nauczycieli zwyczajnych, którzy ciągle codzień po iedney godzinie, prócz świąt, tłumaczyć będą podzielone między siebie przedmioty prawa, w takim sposobie, żeby obiętymi były wszystkie, które są wyrażone w 2. artykule wyroku. Prócz tego czytowane będą czasami w oddzielnych godzinach rozprawy i objaśnienia w przedmiotach nauki prawa, przez osoby uczone i gorliwe, szegolniey przez urzędników wydziału sprawiedliwości, którzy chęć swoją w tey mierze przełożą radzie dozorczej.

6.) Roczny bieg nauk zaczynać się będzie od 1. Października, i trwać do 1. Lipca.

7.) W początku każdego rocznego nauk biegu, każdy nauczyciel przełoży uczniom początkowe wiadomości, i usposobienia do tych nauk, które w tym roku ma tłumaczyć.

8.) Każdy z uczniów, który życzy sobie odbywać popisy, i zyskać zaświadczenia przyzwoite, poda się do zapisu u Sekretarza szkoły, naypoźniey w pierwszych dniach 10. Października, Stycznia i Kwietnia, złoży mętrykę i stosowne zaświadczenia zdatności, co do obyczajów i ukończenia nauk w szkołach zwyczajnych. Gdyby takich zaświadczeń, co do nauk, słożyć nie mógł, odbę-

dzie poprzedniczo examen przed nauczycielami.

9.) Przy każdym zapisie zapłaci złotych Polskich 12.

10.) Uczniowie ubożsi poleceni od zwierzchności ogólnej nad wychowaniem młodzieży w kraiu, mogą być przyjmowani i zapisywani bezpłatnie.

11.) Oprócz uczniów powyżey wyszczególnionych, każdemu wolno bywać w czasie godzin tłumaczeniu prawa przeznaczonych.

12.) W końcu każdego roku szkolnego, uczniowie, którzy się zapisali trzy razy, i mają zaświadczenia od nauczycieli, że uczęszczali na ich tłumaczenia, odbędą popis przed trzema nauczycielami razem.

13.) W końcu drugiego i trzeciego roku z biegu nauki prawa, uczniowie, którzy otrzymali dla siebie zaszczytne świadectwa z popisów rocznych, mogą odbyć popis publiczny, w przytomności całej rady dozorczej i publiczności, która o takich popisach, przez zwyczajne obwieszczenia, uwiadomioną będzie.

14.) Popisy z prawa Rzymskiego odbywać się będą w ięzyku Łacińskim, a z innych nauk prawa w Oyczystym.

15.) Każde zaświadczenie z odbytego popisu, tak szczególnego iako też i publicznego, potwierdzone zostanie przez szczególnego dozorcę szkoły i wciągnięte w urzędowe akta szkoły.

16.) Utrzymywana będzie przez sekretarza szkoły książka, której każda stronnica kart liczbowana i oznaczona zostanie przez prezydującego w radzie dozorczej; w taką książkę wciągane będą wpisy uczniów i zaświadczenia z popisów odbytych.

17.) Nad wszelkimi aktami szkolnemi będzie miał dozór Sekretarz szkoły.

18.) Za każde zaświadczenie z odbyte-

go popisu tak szczególnego, iak publicznego, zapłaci uczeń złotych Polskich 54. na ręce Sekretarza szkoły; ubodzy na wzór §. 10go od tey opłaty wolni będą.

19) Wszelkie opłaty od uczniów, oddawać będzie Sekretarz szkoły do kassyera przy Ministerium sprawiedliwości.

20.) W miesiącach Grudniu, Marcu i Czerwcu, zdawana będzie sprawa z wszelkich przychodów i wydatków szkoły, radzie dozorczey. Ta ułoży stosowne wydatki na dal potrzebne i użyteczne, i poda do uformowania etatu Ministrowi Sprawiedliwości.

Dopelnienie niniejszey naszej ustawy Ministrowi Sprawiedliwości Xięztwa Warszawskiego zalecamy.

(podpisy iako wyżej.)

z Warszawy d. 11. Czerwca.

Dnia 8. b. m. JW. Marszałek Davout, Xiąże d' Auerstädt, wywięzuiąc się za grzeczność, z iaką wszyscy ubiegali się w przyięciu w tey stolicy Xiężny Małzonki iego, dawał przy illuminacyi pałacu Gubernialnego wielki bal, na który znakomitsze osoby płci oboysza zaprosił.

W pałacu naszym w Pilnic dnia 24. miesiąca Maia roku 1808.

FREDERYK AUGUST, z Bożey Łaski Król Saski, Xiąże Warszawski etc.

Na przedstawienie Ministra Naszego Policyi, przez Radę Stanu, iż w Miastach Xięztwa Naszego Warszawskiego, obywatele z obawy kwaterunku, rozpoczętych domów nie kończą, i z wystawieniem nowych ociągają się, przez co wzrost i kwitnienie tychże miast, są zatamowanemi, postanowiliśmy i stanowimy: — Wszyscy obywatele miast Xięztwa naszego Warszawskiego, którzy albo rozpoczęte domy ukończą, albo nowe stawiać będą, rachuiąc od momentu,

w którym też domy mieszkalnemi się staną w murowanych, przez lat cztery, a w drewnianych gdzie urządzenia Policyi stawiać ie dozwalaiają, przez lat trzy, od wszelkiego kwaterunku i konsystencyi woyskowej wolni zostaną. — Uzupelnienie tey Naszey woli, Ministrom Naszym Spraw Wewnętrznych, Woiennemu i Policyi, w czym do którego należy, polecamy.

(Podl.)

(L.S.)

FREDERYK AUGUST.

przez Króla,

Minister Sekretarz Stanu
Stanisław Breza.

Zgodno z oryginałem;
Ignacy Sobolewski.

Zgodno z oryginałem,
Minister Sekretarz Stanu;
Stanisław Breza.

z Paryża d. 29. Maia.

Głoszą, że JO. Xiąże Arcy-Kancelarz Cambaceres, wyiedzie w następującym miesiącu Lipcu do Niemiec.

Pogłoska, iakoby JP. Senator Lucyan Bonaparte po wyiezdzie Króla hiszpańskiego do Baiony przybył, zupełnie iest fałszywa; powieść zaś o iego dalszey podróży iest zbyt zawczesna. Senator ten bawi dotąd z familią swoią w Florencyi, scisle wciąż zachowuiąc Incognito.

Senatus Consultum przełożone onegdaj, na nadzwyczajnym posiedzeniu Senatu, tyce się oprócz wiadomego iuż wcielenia bywszego Królestwa hetruryjskiego, także wcielenia bywazych Xięstw Parma i Piacenza do Państwa Francuzkiego.

Wyięte niedawno z angielskich dzienników wiadomości z Rossyi — mówią dzienniki nasze — przekonały każdego czytelnika, że Anglia iest równie źrodłem nayśmieszniejszych baśni, iak średnim punktem iutryg i spisków przeciw pokojowi w Europie. Rzecz

iasna, w jakim zamiarze kazał rząd angielski rozsiać przez swe dzienniki, iż w Petersburgu powstała rewolucya i że Imperator Alexander został zamordowany lub wypędzony. Ministrowie angielscy r. dziby udawali, iż mają jeszcze Komunilacyą z Rosyą, iż mają jeszcze wspierać mal. contentów i knować spiski. Tymczasem w takich oni zostają stosunkach z północą iak i z południem; okręty ich niemogą nawet na bałtyckim morzu się ukazać, czego dowodzi wzięcie fortecy Sweaborg, a przecież rezonują o poruszeniach i buntach, naymnieyszego niemających fundamentu. (Są to figi w palcach, któremi Ministerium publiczność częstuie.) Dziennik Państwa dołącza do tey uwagi: „Obawiaćby się trzeba, iżby się niobrazilo czytelników francuzkich, chcąc podobne brednie bez obłazu zbiać! Odbieramy codziennie listy z Petersburga i wszystkie iednoznacznie głoszą, iż naywiększa w Kraiu tym panuje spokoyność, że Imperator Alexander otoczony miłością i zaufaniem swych poddanych, sam rządzi swem obszerném państwem i gdy w Londynie spiski i straszliwe znowy knują, Imperator spokojnie swe przedsięwzięcia wykonywa.”

Przy Xięciu pokoju znajduie się także córka iego, młoda Xieźniczka Alkudyi. W Angouleme i w innych francuzkich miastach, przez które Królestwo Jmć przeieżdżali, słuchali Mszy S. Zdrowie Króla hiszpańskiego bardzo się polepsza. Wstaie zrana rychło i słucha iuż o wpół do siódmej Mszy a Królowa o 11. godzinie. Dnia 27. Maia przypatrywali się Królestwo Jmć z Xięciem pokojem obrotom uczniów szkoły woyskowej w Fontainebleau.

Zamek w Compiègne, przyszła rezydencya Królestwa hiszpańskiego, iest naystarszytnieszy dom w Francyi. Kilku Królów budowało koło niego a Ludwik XIV. go do-

kończył. Compiègne wslawilo się w dziejach szczególniej z tad, iż tam Joanna Arc (dziewica Orleanu) w r. 1430. od Anglików w niewolę wzięta została.

z Paryża d. 4. Czerwca.

Król hiszpański był pierwszy raz d. 28. Maja na polowaniu w lesie Fontainebleau, i ubił jelenia. Królowa Jeymć, bywsza Królowa hetruryjska, iey syn i naymłodszy Infant hiszpański, tudzież Xiąże pokoju towarzyszyli Królowi.

z Moguncyi d. 3. Czerwca.

Dziś odeszło z tad wiele wozów z amunicyą do Magdeburga, za któremi ieszcze więcey poydzie. Głoszą, iż ta ważna forteca nie tylko w wszelkie w każdym względzie potrzeby dostatecznie opatrzoną, ale też nowymi warowniami zmocnioną zostanie.

z Baiionny d. 27. Maia.

Przybywa tu wciąż wiele Hiszpanów dystyngwowanych. Jak upewniam, zapowiedziana Junta rozcząć się ma d. 15. Czerwca. Wyznaczonych iuż iest 48. członków.“

„Je. C. Mość nakazał, niezwłoczne wybudowanie tu 3. fregat pierwszego rzędu, rozmaitych brik i wielkiej liczby okrętów przewozowych.“

“Wielka Junta stanu składać się będzie z 150 członków pod prezydencyą W. Xięcia Bergskiego.“

DONIESIENIE TEATRALNE.

Dnia iutrzeyszego otwarty będzie Teatr tutejszy przez Artystów Narodowych Teatru Warszawskiego.

Doniesienie. Mamy honor donieść prześwie-tniej publiczności, iż w handlu naszym sukiennym są do przedania prawdziwe bruxelskie kamloty kolorowe, batist i puł batistowe chustki męskie naszyte, tudzież modne kamizelki i tabakierki przednie lakierowane. Polecamy się z atym dalszey łaskawey pamięci.

Kulau et Berendt, w rynku No. 45.

Dodatek

D O D A T E K
DO
GAZETY POZNAŃSKIEJ
Nr. 49.

z Płocka d. 20. Maja.

JW. Rembiewski Prefekt Departamentu Płockiego, który aż do pierwszych dni Maja Urzędowanie Prezesa Izby Administracyi Dep. Łomżyńskiego z ukontentowaniem wyższej władzy i Obywatelów Departamentu czynnie i pracowicie sprawował; udał się dnia 11. Maja do miejsca przeznaczenia swego. Powitany we wsi Jakaci od W. Drewnowskiego Podprefekta Ostrołęckiego, zastał w domu jego przybyłych na pożegnanie: JW. Lasockiego Prefekta Łomżyńskiego, liczne zgromadzonych Urzędników i Obywateli Departamentu Łomżyńskiego. Pożegnał ich tam w nacyzalszym sposobie i udał się w dalszą podróż do Płocka z W. Drewnowskim Podprefektem ostrołęckim. Przyimowany w Ostrołęce od W. Prezesa Izby wykonawczey Klickiego, powitany od W. Podprefekta Pułtuskiego Broniewskiego w Gąsowie; i odprowadzony do granicy Powiatu, przejeżdżał przez Makow, Nowe miasto, a dojeżdżając do Płońska, od W. Prezydntującego Izby wykonawczey Wyszogrodzkiej, Modzelewskiego, został wprowadzonym do miasta. Wszędzie witany przez władze wojskowe i cywilne, z ukontentowaniem przyimowany, odpowiadał ze zwykłą sobie uprzejmością, a łącząc wymowę z czułością za czynione mu honory, poruszał przytomnych i utwierdzał wszystkich w opinii, która go poprzedziła. Dnia 15. Maja przybył zaproszony JW. Prefekt do Miszewa murowanego, w dom W. Leonarda Lasockiego, od którego powitany był i przyjęty w sposobie okazałym i uprzejmym. Tegoż samego dnia dla powitania JW. Prefekta przybył do Mi-

szewa Prezydntujący Izby, JW. Pieglowski, ze wszystkimi znajdującymi się w Płocku Administracyi Konsyliarzami; zaproszeni na obiad, dzień ten pożądanego przybycia JW. Prefekta, z iednomyslnym serc uradowaniem obchodzili i w poźną dopiero noc dla przyjęcia nazajutrz przybydź mającego JW. Prefekta do Płocka, roziechali się. Dnia 16. wysłany officer z oddziałem jazdy do wsi Jemelnicy, któremu Kommandant Gwardyi Narodowej i Vice-Prezydent Magistratu, Dobrowolski, z officerami Gwardyi i wielu innymi Obywatelami towarzyszył, przybycie JW. Prefekta uprzedził, czucie radości i szacunku mu winnego wynurzył, honory wojskowe oddał, a otoczywszy powóz jego w porządnym szyku i przed dom pomieszkania w mieście assystował. W polu przed miastem i opodal czekało w ulicy wysadzoney na przybycie JW. Prefekta mnóstwo ludu, obiecującego sobie po jego Administracyi nadgrodzienie klęsk przez wojnę zadanych. W pośród licznie zgromadzonego ludu, zatrzymał się na przedmieściu, gdzie od brzoza stojąca Synagoga Płocka, z innymi, starozakonnymi, trzymała na bogatym wezgiłowiu, napisane powitanie JW. Prefekta; które przy okrzykach radości ich odebrał i za nie podziękował, zalecając onym, aby porównani przez konstytucyą w prawach obywatelstwa starali się moralnym postępowaniem takowsgo podziału stać się godnemi. Stały w liniach uszykowanych cechy z chorągwiemi, które za wiechaniem JW. Prefekta w śródek ich salutowały. Gdy nadzieźdzał w linią drugą z Gwardyi Narodowej uformowaną, wysiadł; został powitany przez Sz. Magistrat miasta,

i na mianą stosowną do niego mowę przez Kommandanta Gwardyi i Vice-Prezydenta Dobrowolskiego, z uymiającą grzecznością odpowiedział i podziękował. Postępując dalej wszedł otoczony Magistratem Miasta, Obywatelami i Gwardyą Narodową w linię z garnizonu miasta z Regimentu W. Stanisława Potockiego Pułkownika, w szyku uformowaną, prowadzony tym sposobem, był powitany przed pomieszkaniem swym przed Duchowieństwo, mające na swym czele W. Xiędza Safraganana Luberadzkiego, któremu najwdzięczniej podziękował i do swego pomieszkania wprowadzonym został. W godzinę po przybyciu, był powitany przez Prezydującego, Konsyliarzy Izby Administracyi i Deputacyi Celi i Akcyzy. A tak dzień ten na przybycie JW. Prefekta poświęcony, zakończyła wieczorem piękna illuminacya Staroego Miasta, etc.

z Norymbergii d. 3. Czerwca.

Gazeta tuteysza zawiera następującą deklaracyą Króla Szwedzkiego, którą przed wyjazdem swoim do Gipsholm wydać miał do Stanów państwa.

„Mci Panowie! Rossya i Dania wypowiedziały mi wojnę. Wielki to ciężar, ale też wielka słusność mey sprawy, i wielkie męstwo i odwaga narodu, którym rządzić mam honor. Wsparty WPanami, Mci Panowie! nie lękam się, wystawić na niebezpieczeństwo i pochlebiam sobie, pokonać ie i sławę mego narodu i korony moiey bez skaży zachować. Wierni moi sprzymierzeńcy podwoią swą pomoc, a ja z miejsca mego przyrzekam, iż me usiłowania, moię czuyność i nawet moje własne życie, statecznie obronie waszey poświęcać będę. Przypomniemy sobie, że iesteśmy potomkami owych Szwedów, co niegdyś przestrah oręża swego w głąb krajów Monarchy rossyjskiego zanieśli. Niezakładając iednak na tém dumy, bądźmy stateczni i mężni. Niech

potomność będzie sędzią postępowania naszego. Postępujemy Mci Panowie torem chwały; niech nas niezatrzymują ciernia i niebezpieczeństwa, któreby nam się w tym zawodzie nadarzyć mogły. Zycie każdego pojedynczego człowieka w narodzie, należy się oyczyźnie. Ja mego ochraniać niebędę. Wiercie mi, Mci Panowie! uyrzycie mnie zarazem iako Generała i żołnierza, naysperwszym tam, gdzie niebezpieczeństwo nayswiększe będzie. Kończę Mci Panowie! oświadczając WPanom, że nim uznam ni nieyszy system dezorganizacyiny, nim się poddam podłym warunkom, nim przyimę przepisy, potrafię umrzeć iako Król i zaniósę waszą miłość i szacunek do grobu, w którym szanowne popioły moich mężnych poprzedników, Królów, spoczywają.”

z Kassel d. 31. Maia.

Wyzedł tu także dekret Królewski względem popisu. Stanowi między innemi, co następuje: Zaciąg za pieniądze niema miejsca. Każdy Westfalczyk obowiązany jest bronić orężem swey oyczyzny, skoro od Króla do tego jest wezwany. Armia składać się będzie częścią z popisu woyskowego, częścią z dobrowolnego zaciągu. Popis woyskowy rozciąga się na wszystkich westfalskich poddanych od ukończonego dwudziestego roku aż do uzupełnionych 25. lat. Popis woyskowy wziół swoy początek od 1. Stycznia 1808. i każdy respective poddany westfalski, który w tym przeciągu czasu skończył 20ty rok i który niezaczął ieszcze 26go, należy do popisu, wyjąwszy urzędników publicznych, duchownych i inne niektóre exymowane osoby. Popisowi w służbie zostający dostaną podczas pokoju swe uwolnienie, skoro 25. rok skończą.

z Neapolu d. 13. Maia.

Wezuwiusz, sąsiad nasz, skromnie się zachował w zeszłym miesiącu, gdzie południowa Francya, mianowicie prowincye Piemont i Sabaudya, kilkakrotnych doznały

wzruszeń ziemi; nie kiedy tylko wznosi się z krateru jego dym lekki. Boże zachowaj miasto nasze od nowych wstrząśnień ziemi, albowiem mimo przywróconych wielu budynków, które przed trzema laty trzęsienie ziemi częścią uszkodziło, częścią doszczętnie zruynowało, wiele innych a nawet całe ulice belkami tylko są podparte przeciw zupełnemu zawaleniu się. Mieszkańcy miasta *Torre del Greco*, przy progu Wezuwiusza, które pod czas wybuchu przed 4. laty w większej części zasypane zostało, dokopują się teraz swych domów, albo stawiają nowe na ostygłej lub stwardniałej lawie.

Nasze od półtora miliona ludzi zamieszkałe i w ludność codziennie jeszcze przybierające miasto Neapol, ma teraz tak wyborne nocne oświetlenie, iak może żadne inne stołeczne miasto w Europie. Nawet wśród poświaty palą się laternie. — W Królestwie Neapolitańskim i w całych Włoszech niezadługo będzie można tak bezpiecznie iechać, iak w każdym innym dobrze uorganizowanym kraju. Wszystkie okolice, a zwłaszcza te, przez które dotąd niemożna było przeprować się bez niebezpieczeństwa, obsadzone są mocno wojskiem francuzkim. Między Terracina i Capua, gdzie przed laty tak liczne popełniano rozboje, widać podług gościńca głowy wielu osławionych łotrów i zabójców w żelaznych koszkach plecionych do mocnych pali przybite.

z Ankony d. 15. Maia.

Przez pokój Tolentiński utraciło Państwo Kościelne pod Piusem VI. trzy legacje *Bonnonią, Ferrarę i Romanią*. Przez połączenie czterech prowincyi, *Ankona, Urbino, Macerata* i Camerino z tej strony *Apenninów*, z Królestwem Włoskim, zmniejszyła się znowu toż Państwo o dwie piąte części. Największa klasa mieszkańców cieszy się z tej zmiany rządu, piękniejszą w niey przewidując przyszłość. Gieniusz Napoleona W. potrafi i w tych czterech prowincyach

rozpostrzyć nowe życie, przemysł, kunszt i nauki. Prowincye te mają grunt wyborny, który pracowicie uprawiany, wszystko, nawet użyteczną wydawałby bawełnę. Szczególniey nasza *Ankona* wroży sobie wszelkie korzyści z zasady odmiany. *Bandera Papięzka* od wieków wystawiona była na drapież barbarzyńców. W przyszłości, gdy nareszcie przywrócony będzie pokój z Anglią, okręty nasze pod tarczą Napoleona bezpiecznie przebywać będą mogły wszystkie okolice śródziemnego morza.

z Zary d. 6. Maia.

Wszyscy zgromadzeni tu Biskupi tej prowincyi wykonają jutrzejszego rana w ręce JW. Generalnego Proweditera przysięgę posłuszeństwa Jego C. K. Mości. Od dawnego już może czasu miasto to niebyło świadkiem piękniejszej i okazałszej ceremonii.

W Dalmacyi znajduje się podziś dzień dwóch Arcybiskupów i dwóch Biskupów, oprocz Biskupa w Cattaro w exwenecyjskiej Albanii, należący teraz do Cesarza i Króla.

z Lugdunu d. 15. Maia.

Anglicy zdają się być tej myśli, iż rząd nasz wszystkiego dokładać będzie dla opanowania Sycylii, gdy tymczasem od dnia do dnia widoczniejszą okazuje się rzeczą, iż Francuzi żadnego umyślnego ataku nieprzedsięwezmą, ile prócz tego przy zawarciu przyszłego pokoju Sycylia dostać się musi Neapolowi. Tym czasem rząd angielski wysłał znaczne posiłki wojskowe, które już tam stanęły częścią na początku Marca, częścią w Kwietniu i zgoła porty sycylijskie służą teraz Anglikom za punkt obrony ich licznych flot na śródziemnym morzu, składających się z eskadry Admirala Collingwood, która w pierwszych dniach Marca z Archipelagu powróciła; z wysłanej na początku tego roku na śródziemne morze eskadry Admirala Thornborough i nakoniec z eskadry Admirala Strachan, która popłynęła za rozszelortską flotą na śródziem-

ne morze. Według listów handlowych ostatni ukazać się miał w pierwszych dniach Kwietnia przy adryatyckim morzu, pewnikiem w tej myśli, iż eskadra Admirała Gantheaume znajdzie się jeszcze koło Korfu; dowiedawszy się zaś że już przed kilku tygodniami z tamąd odpłynęła, powrócił na kanały Sycylijskie. Calingwood odebrał podobno z Anglii rozkaz, (aby niezwłocznie powrócił na Archipelag, (albowiem iść i obliczności wymagać będą, zamysłać wyśłać jeszcze większą potęgę na śródziemne morze,) ażeby flota jego pierwszego swego przeznaczenia z oczu nie spuściła. Lecz okręty jego potrzebowały bardzo naprawy; dla tego stoi jeszcze w porcie Syrakus. Admirał Thornborough, któremu teraz powierzone jest najwyższe dowództwo nad potęgą Angielską na śródziemnym morzu, wysłał kilka liniowych okrętów w okolice Sardynii i kilka fregat ku brzegom hiszpańskim, gdzie w rzeczywistości handel tanuia. Niektóre angielskie wojenne okręty ukazały się były na wysokości Tolońskiej, gdzie je tylko przez dwa dni widiano, po których oddaliły się znowu. Żegluga naszych śródziemnych portów jest ztąd dosyć jeszcze wolna i bezprzeszkodnie przybywają okręty handlowe. Toż samo służy jeszcze dla Genui i Liworno. Z Neapolem trudniejszy jest nieco związek handlowy, ile że w tamtejszym sąsiedztwie prawie nieustannie Anglicy się przewijają. Na adryatyckim morzu panuje od końca Lutego dosyć dobre bezpieczeństwo; Komunikacya z Dalmacją i Cattaro wolna; Ankona i Wenecya prowadzą znowu interessa, rzadko wprawdzie rozciągające się aż do śródziemnego morza, lecz handel nabieżny idzie żywo. Przy Korfu kilka okrętów angielskich zajęły stanowisko. Do krajów lewanckich nie tak łatwo odważy się iaki okręt z któregokolwiek portu adryatyckiego. Przeciwnie z Marsyllii popłynęły już od kilku miesięcy okręty handlowe z płodami francuzkiemi do Smyrny i Alexandryi i, jak sły-

chać, szczęśliwie tam stały. Kilkanaście innych sposobi się do podobnej wyprawy. Okręty te, chroniąc się traktu, gdzieby niezawodnie Anglików spotkały, płyną południowo aż do brzegów afrykańskich i wzdłuż tych na wschód. Jeżeli im się poszczęści, wrócą z nabranemi ładunkami, możemy sobie obiecywać nowych zapasów bawełny i kawy arabskiej. Z resztą nieśchodziło dotąd w południowej Francyi na lewanckich artykułach; lecz kolonialnych płodów zupełnie prawie brakuje. Cena bawełny w proporcyi nie jest jeszcze zbyt wysoka.

z Odensee d. 8. Czerwca.

Sześć naszych batów Kanonierskich oparowały między Langeland i Laland na dniu 4. t. m. brikę angielską o 18. okrętach po 4½ godzinnej potyczce. Kapitan briki zabity został podczas akcji.

z Peterzburga d. 11. Maia.

Wczoraj odprawiono tu wielką uroczystość z powodu ukończenia przez wzięcie Sweaberga zdobyczy Finlandyi, przez co wielkość i potęga Państwa Rossyjskiego znacznie pomnożone zostały. Rano o godzinie 9tej wszystkie regimenta gwardyi, z hułanami, artilleryą i stojącemi tu połowemi regimentami, wystąpili w porządku i w największej paradzie pod dowództwem samego N. Imperatora. O godzinie 10tej Imperatorowe Elżbieta i Marya, i cała familia Imperatorska, udały się z całym dworem do kościoła Izaaka, gdzie śpiewane było *Te Deum* przy huk z dział i ręczney broni. Wokoło posagu Piotra W. postawione były dla familii Imperatorskiej wspaniałe i wyślesione łoża. Po skończonym nabożeństwie N. Imperator udał się tam i stanął przy podstawie tego monumentu. Wszystkie potym wojska przechodząc tamtędy salutowały; widok ten nadzwyczajne na wszystkich sprawiał wrażenie.

— Dnia 14. Maia. —

Onegdaj zesła z tego świata jedynaczka córka N. Imperatora, W. Xiężniczka Elżbie-

ta Alexandrowna, w 18tym miesiącu życia swego; smutek rodziców jest nie do opisania.

z Belgradu d. 17. Maia.

Listy z Stambułu d. 26. Kwietnia potwierdzają, iż w ciągu przedłużonego zawieszenia broni z największą czynnością pracowano nad zawarciem pokoju między Rosyą i Portą i że wielkie jest prawdopodobieństwo, iż obsadzone przez Rosyan tury tureckie prowincye, Multany, Wołoszczyzna i Bessarabia, Rosyi ustąpięone zostaną. Radość mieszkańców tych prowincyi z nadziei wybycia się przecie raz na zawsze z pod iarżyma tureckiego niewymownie wielka. Jego Imperatorska Mość nominował już aktualnego Gubernatora Wołoszczyzny w osobie Generała Leytnanta Kuschnikow, który już do Jassow przybył.

z Stambułu d. 25. Kwietnia.

General Sebastiani, Poseł Cesarstwo Francuzki, przywołał do siebie najznakomitszych kupców swego narodu i innych Franków i oświadczył im tę przyjemną nowinę, że główne trudności, przeszkadzające dotąd zawarciu pokoju między wysoką Portą i Rosyą już uprzątnione zostały i że dla przyspieszenia ostatecznego pokoju, sam wyjechał do Paryża, (Jest już w drodze jak wiadomo, i przejeżdżał d. 28 Maia przez Sztutgard)

Rozmaite wiadomości.

We Francyi wyszło niedawno ważne w wielu względach dzieło, pod tytułem: Atlas historyczny, genealogiczny, chronologiczny i geograficzny przez A. le Sage.

W piśmie tem znajduje się między innymi następujący krotki rys historyczno-geograficzny:

Państwo brytańskie.

„Anglia za pomocą wytworności swych rękodzieł, niskiej ceny swych towarów, wyłączney własności osad, pod cieniem sprzyjających obrotów w Europie, postępowała nieuchronnie do powszechnego samokupstwa, do skrepowania handlu stało-lądowego, gdy

w tem za jednym razem uderza nieostrożnie o skałę, której nieznala. Od tey chwili plany iey nieprzeszwały rozchwiewać się; sojusze iey brały nieszczęśliwy koniec, zwycięstwa iey były nadaremne, a siły iey omdlewały; wszystkie brzegi stały się w teyże chwili suchemi dla iey tryumfujących okrętów, lub zostały zamknięte przed iey bogactwami. Tym czasem pomnożyły się trudności i niebezpieczeństwa zewnątrz; wewnątrz powstać może zamieszanie a konstytucya iey coraz bardziej słabieć. Dopokiz jeszcze prowadzi będzie tę tak nieszczęśliwą walkę? Wzrostła z razu o iey pomyslnosc przedsięwzięcia stała się powoli wojną o iey iestestwo i cokolwiek osobliwsza naród który w naysprawiedliwszym i naysprzyjawniejszym położeniu przetrzymał powstające rozruchy w Europie, w końcu ich koniec w nayniebezpieczniejszej i nayskrytyczniejszej sytuacji. —

Piszą z Menu d. 4. Czerwca, iż według odebranych tam listów z Rzymu, Ojciec S. przedsięwzmie podróż do Turynu.

Głoszą o rozwiązaniu Zakonu Niemieckiego i odstąpieniu Mergenthei mu pewney potencji pod korzystnym warunkiem.

Na trakcie z Ankony do Turynu wyznaczone są wszędzie przepręgi i ludzie dla eskortowania pewnego znakomitego podróżnego.

DONIESIENIE

o wyszłej nowej książce.

Xsiążka pod tytułem. *Nauka Ukrzyżowanego*, autora X. Piotra Marie Jezuitę, na wyraźny rozkaz X.ęcia Jmci Arcybiskupa Gniezńskiego z francuzkiego na polski język przetłomana znowa, opuszcila w tych dniach prasę którą w drukarni Dekiera w Poznaniu za 2 zł. dostać można.

Obwieszczenie. Prefektura Departamentu Poznańskiego dowiadując się z rapportu Deputacyi Celi i Akcyzy, iż po niektórych wsiach Departa-

mentu tutejszego iarmarki się odbywają, co nie zawodnym jest domysłem, iż obywatele z upadkiem panowania Pruskiego w Xięstwie Warszawskim wszystkie także ustawy rządu zeszłego zniesionemi byź mniemając, takowych pozwalają sobie nadużyciow, przez co nie tylko miastom, w samym iedynie przemyśle i handlu utrzymanie, byt, i wzrost swoy znaydującym, krzywdą się dzieie, ale i dla Skarbu znaczny wynika ztąd uszczerbek, gdy szczególnie żydzi, którzy mimo pilną bacznąć urzędników celnych, ukrytemi drogami, przemycając komorę, towary w znaczney ilości do kraju wprowadzają i takowe po wsiach sprzedają, gdzie kontrolowanemi byź nie mogą; chcąc przeto podobnym nadużyciom, skutecznie na dal zapobiedz, uwiadomia ninieyszem publiczność, iż odtąd odbywanie iarmarkow po wsiach zupełnie, według ustaw rządu zeszłego, zakazuje się. Zaniedbującymi zaś ustawę ninieyszą, towary bez względu wszelkiego na rzecz Skarbu konfiskowane będą. W Poznaniu dnia 11go Czerwca 1808.

Obwieszczenie. Prefektura Departamentu Poznańskiego stosując się do woli reskryptu JW. Ministra Interessow Wewnętrznych d. d. 23. przeszłego oświadcza Publiczności, że upatrzawszy teraz sposobność przywrocenia wolnego wywozu wszelkiego rodzaju, i na budowie morskie zdatnego drzewa, od czasu obwieszczenia ninieyszego, każdemu się pozwala, exportacją takowego w okolice Niemiec, lub w inne strony, które wojskiem francuzkim osadzone są przedsiębrać, i oneż według woli kontynuować, a zatem wolno jest trawiarzom transportowaniem drzewa się trudniącym tu się bawić mogącym, dalszą ich przedsięwziąć podróż. Dan w Poznaniu dnia 10. Czerwca 1808.

Uwiadomienie. Dnia 20. Czerwca r. b. przed południem o godzinie 10 odbywać się będzie licytacja na liwerunek mięsa do magazynu Stęszewskiego w biorze magazynu tamtejszego, na który licytanci licznie się zgromadzić zechcą, a kto najmniej żądać będzie, z tym kontrakt zawarty zostanie. W Poznaniu dnia 11. Czerwca 1808.

Pod-Prefekt Powiatu Poznańskiego.

Uwiadomienie. Dnia 19. Czerwca r. b. przed południem o godzinie 10 odbywać się będzie licytacja na liwerunek mięsa do magazynu Pniewskiego w biorze magazynu tamtejszego, na który licytanci licznie się zgromadzić zechcą a kto najmniej żądać będzie z tym kontrakt zawarty zostanie. W Poznaniu dnia 11. Czerwca 1808.

Pod-Prefekt Powiatu Poznańskiego.

Uwiadomienie. Dnia 22. Czerwca r. b. przed południem o godzinie 10, odbywać się będzie li-

cytacja na liwerunek mięsa do magazynu Bytyńskiego w biorze podpisanego pod Numerem 260. na Wrocławskiej ulicy, na który licytanci licznie się zgromadzić zechcą, a kto najmniej żądać będzie, z tym kontrakt zawarty zostanie. W Poznaniu dnia 11. Czerwca roku 1808.

Pod-Prefekt Powiatu Poznańskiego.

Uwiadomienie. Dnia 22. Czerwca r. b. przed południem o godzinie 10. odbywać się będzie licytacja na liwerunek mięsa do magazynu Poznańskiego w biorze podpisanego pod Numerem 260. na Wrocławskiej ulicy, na który licytanci licznie się zgromadzić zechcą, a kto najmniej żądać będzie z tym kontrakt zawarty zostanie. W Poznaniu dnia 11. Czerwca 1808.

Pod-Prefekt Powiatu Poznańskiego.

Uwiadomienie. Sąd Departamentu Poznańskiego, podaje do publiczney wiadomości że Ur. Nepomucenie z Broniszow Skrzetuskiej małżonce s. p. Walentego Skrzetuskiego przydanym został na dniu dzisiejszym za Doradcę Sądowego, i Administratora majątku iey Ur. Przepałkowski Adwokat, bez wiedzy iezwolenia kt. rego Ur. Nepomucena z Broniszow Skrzetuska żadnych a żadnych układow, ani czynności Sądowych przedsiębrać niemoże; oraz że dotychczasowy Kurator iey Ur. Głowczewski od wszystkich czynności zupełnie jest oddalonym.

W Poznaniu dnia 13. Czerwca 1808.

Uwiadomienie. Ponieważ Bankier Meyer Bernhard w Frankforecie nad Odrą poprzestał wypłacać, przeto uprzązam tych wszystkich, którzy iemuż bądź to w kapitałach i prowizjach hypotecznych, lub na wexle, czyli, też bądź zia- kiegokolwiek innego źrodła nieco są winni, aby się pierwey, niżeli iemuż, lub też komużkolwiek innemu wypłatę niszczą, albo ci też dokumenta przez niego wystawione nie będą, dla pewnych okoliczności i ich własnego użytku, łaskawie do mnie zgłosić raczyli. W Poznaniu d. 17. Czerwca 1808.

Filip Mosesino,

na Kramarskiej ulicy pod Nr. 322

Wezwanie Opiekunow. Sąd Departamentowy. Poznański stosując się do instrukcyi JW. Ministra Sprawiedliwości wzywa wszystkich opiekunow małoletnich w departamencie tutejszym, ażeby mimo wszelkiej odmiany obowiązki swe ciągle i nieprzerwanie pełnili, pod odpowiedzialnością w zdarzeniach potrzebujących zaradzenia zgłosili się do Sądu, przy którym się akta znaydują; w przypadku gdzieby opieka opuszczona, zaniedbana albo krzywdzona byź miała, każdy krewny, sąsiad

i urzędnik, mocen jest o tem do Sądu uczynić
uwiadomienie. W Poznaniu d. 15. Czerwca 1808.

Uwiadomienie. Nieznajomy człowiek, który
w Jasinach przy Wronce mieszkającym się podał,
przyprowadził tu konia na sprzedanie 19. t. m.
a że przeciwko niemu okazywało się podeyrzenie
iakoby ten koń był ukradzionym; podeyrzany zo-
stawił konia i oddalił się. Alże ten człowiek od-
daliwszy się na powrot nie przychodzi, pokazuje
się z tąż iż ten koń wprawdzie jest ukradzionym.
Oznacz nie tego konia, co się tyczy koloru jest
ciemno brunatny, wałach 4 stopy 10 calow wyso-
ki, 6 lat młocy, więcey nie ma na sobie znaku.
Ten przy a tek podaje się publiczności do wiado-
mości, ażeby właściciel chcąc zatrzymać swego
konia z przywołaniem zaświadczeniem opatrzoney
aż do 15. Lipca s. tu meldować. A gdyby na wy-
rażony termin czyli też przedzay nikt się nie zna-
lazł koź naywięcey podającym publicznie modo-
auctoris sprzedany i pieniądze otrąciwszy koszta
prawnym sposobem obrocone będą.

W Margoninie dnia 30. Maia 1808.

Magistrat.

Uwiadomienie. Pewny w bliskości Poznania mie-
szkający ogrodowy może 4 lub 500 kop samego
ziarna wyrosłe, 2 i 3 lata mające drzewka iako to
jabłonkowe leśne, ruszkowe i wiśniowe do zało-
żenia ogrodu owocowego przystawic. Jeżeli więc
Dominium szlacheckie lub urządek mii do zało-
żenia ogrodu owocowego grunt sprzyjający ma, i
przychylny takowę plantażę przez ośm lat dać pie-
legnować, temu on się rek menduje, i oczekuje
listy frankowane pod adreśną (Do ogrodowego J.)
w expedycyi gazet Poznańskich, na krole o bli-
szych kondycjach wiadomość udzielić będzie.

Doniesienie. Mechaniczny automat, wystawia-
jący człowieka w naturalney jego wielkości, od-
powiadający na wszystkie pytania, grający w kar-
ty, wymienia godziny i minuty na zegarku, iako
też rok, pod którym moneta iaka jest wybi-
ta i liczbę rzuconych kostek, jest tu do widzenia
z rana od godziny 9. do 12. a po południu od 2.
do 9ey. Mieysce widowiska jest w kamienicy
JPana Biskupskiego na Wrocławskiej ulicy
pod Nro. 253. Płaci się na pierwszym mieyscu
zł. 2., na drugim zł. 1., a na 3cim groszy 15.

Doniesienie. Mieszkanie i Kancellarya notary-
atu mego znajduje się na ulicy Napoleona w do-
muj narożnym pod Nr. 239. na pierwszym piętrze,
podle Komory Cełł.

Malinowski,

JK. X. Mci Pisarz Aktowy Departamentu.

Doniesienie. Naszym miłym pokrewnym, przy-
iacielom i wszystkim ktorzy prawdziwemi uczestni-

kami naszego losu są, oznaymujemy uniżenie na-
sze wykonane zaręczyny.

Karolina Exnerowna.

Stanist. Fiedler, Inkwis. Publ.

Doniesienie. Mający iakowy interes do kla-
sztoru Panien Katarzynek, raczy się udać przez
podworze i tam meldować się.

Doniesienie. Kupcy Kolbe i Komp. z Berli-
nc, na ulicy Frydrycha pod Nr. 167, rekommen-
dują się podczas transakcyow świętojanskich zno-
wo-odebrany sprzëtem modnych towarow i ga-
lanteryow. Ilość artykułow za wielka aby ią tu wy-
szczegolnić, podchlebiają sobie jednak, każdemu,
ktory ich swoim zleceniem udaruie, według ży-
czenia się przystużyć.

Sztuczny ogień. Mechanik Geiselbrecht do-
nosi swoim łaskawym dobrodzieiom; iż pod czas
St. Jana splotnie wielkie ogniene roboty w ogro-
dzie Mycielskich przed Wrocławską bramą pod
No. 20. Tudzież można różne ogniene roboty
dla rozrywek zagotowe pieniędzy dostać.

Do zadzierzawienia. Wieś Ciatkowo cum at-
tinentiis pod Krebią leżąca sukcesorow niedole-
tnich Urdoz. Augustyna Błociszewskiego dziedzic-
zna, ma być więcey dającym przez publiczną
licytacyą w dzierzawę wypuszczona, do ktorey
termin dnia 21., 22. i 23. Czerwca r. b. przed
Urodz. Sobockim, Assessorem Trybunału I. In-
stancyi, Departamentu Poznańskiego jest nazna-
czony, ażeby się na tymże terminie w tuteyszym
zamku sądowym stawili, i swoje podania do pro-
tokółu zadeklarowali. Wreszcie warunki, pod
ktoremi dobra te puszczone być mogą, na ter-
minie oznaymione będą. W Poznaniu dnia 3.
Czerwca roku 1808.

Trybunał I. Instancyi Departamentu
Poznańskiego.

Do zadzierzawienia. Kamienica do instytutu
5 Panien Szlacheckich należąca pod Nr. 195. na
ulicy Koziey sytuowana w trzechletnią dzierzawę
od S. Michała r. b. zaczynając, przez więcey da-
tność puszczone będzie. Termina licytacyi nazna-
czają się dnia 30. Czerwca, 9go i ostatni zawity
18. Lipca przed Szl. Bałkowskim Radcą Deputo-
wanym w Izbie Sessjonalney Magistratowej ogo-
dzińie 10. ranney. Punkta kontraktowe życzący
sobie dzierzawy w registraturze Magistratowej
przeczytać może, a naywięcey dający przysądzenia
sobie dzierzawy pewno spodziewać się ma.

W Poznaniu dnia 28. Maia 1808.

Do zadzierzawienia. Podług zlecenia Prze-
świetney Prefektrny ma być w mieście Mostynie
w rynku pod Nr. 115. sytuowany gościniec do te:

goż należąca stajnia i ogrod plus licitandi w dzierżawę dziedziczną wypuszczone. Termina licytacyjne są na dzień 28. Czerwca 11. i 30. Lipca r. b. na tutejszym amcie z rana o godzinie 9. wyznaczone. Wzywają się zatem wszyscy którzy do posiadania ebcę mają, aby na wspomniane terminy z których ostatni zawity, się stawili, swoje oferty do protokołu podali, zaczynając czekać mogą, iż ta osiadłość więcej dającym salva approbatione Prześwietney Prefektury niezawodnie przysądzona zostanie, gdyż na większe licitum po ukończonym terminie ostatnim, żaden wzgląd zwrocony nie będzie. O kondycjach osiadłości można się każdego czasu tutejszey re. urze zainformować. W Mosinie d. 29. Maja 1808.

Urząd Ekonomii.

Do przedania. Stosownie do żądania Świetney Kollegiaty tutejszey, domy duchowne dwa na placu starey fary stojące, pierwszy pod Nr. 204. drugi pod Nr. 206. przez więcejdatność sprzedane być mają. Termina licytacyi oznaczają się do pierwszego d. 20. 27. Czerwca, trzeci zawity 1. Lipca; do drugiego 22. 28. Czerwca i trzeci zawity ostatni 4. Lipca r. b. na ratuszu Poznańskim w Izbie Sessjonalney Magistratowej przed Szlachetnym Batkowskim Radcą Deputowanym zawsze o godzinie 10 przed południem. W Poznan d. 11. Czerwca 1808. Magistrat miasta Poznania.

Do przedania. W Stawiarach pod Skokami w powiecie Wągrowieckim, dnia 6. 7. 8. miesiąca Lipca t. r. mają być sprzedane przez aukcyę dwa stadniki 4 i 5 letnie zrodzaju hollenderskich, 15 do 20 krow użytkowych, 12 do 18 wołów robotnych, 30 do 40 sztuk różnego młodego bydła, 6 koni fornalskich i różne porządki gospodarskie za gotową w grubej srebrney monecie zapłatę. Wzywają się wszyscy którzy wymienionych rzeczy potrzebować mogą na dni wyżey wyrażone.

Do przedania. Dom pod Nro. 24 na rybakach przy kościele Wszystkich Świętych, sytuowany składający się z 6 pokoiów, 6 alkierzów, 2 kuchni i piwnice, 3 stajnie, wielkim dziedzińcem; ogrodkiem jest do przedania. Dalszey wiadomości powziąć można u właściciela tegoż domu.

Do przedania. Grunta gościnne w amcie narodowym Gąsawskim w powiecie Inowrocławskim Departamentu Bydgoskiego się znajdujące, Karola i Ewy Rozyny małżeństwa Schlenkow Kaczmarsza prawem dziedzicznym należące z domem do pomieszkania, stodoły, obory, wieżney stajni i roli się składające, których taxa sądownie spisana wynosi sumę 1746 tal. 16 dgr. i którą każdego czasu w Registraturze naszej dokładnie

przeglądać można, dla długow publicznie naywięcej dającym na terminach tym końcem wyznaczonych na dzień 30. Czerwca, 21. Lipca i 30. Września r. b. z których to terminow ostatni peremtoryczny jest, sprzedane być mają. Wzywają się zatem więc ebcę do kupienia mający i do posiadania tych gruntow zdadni, aby na wspomnionych terminach, a mianowicie na ostatnim zrana o 9 godzinie na naszej izbie sądowej stawili się i oferty swe do protokołu podali; gdzie tedy naywięcej dający spodziewać się może, iż onemuż, poprzedniczym zezwoleniu Prześwietney Prefektury Bydgoskiej te grunta przysądzone i później na żadną ofiarę uważano nie będzie. Oraz odezwe swoją wszyscy ci, którzy wzywanych gruntow nie jakie pretensye mieć mają oneż naypóźniej w ostatnym terminie podać; inaczej zaś spodziewać się powinni, iż te pretensye na zawsze utracę i im wieczne milczenie nakazane będzie. Dan w Gąsawie dnia 25. Maja 1808.

JK. Xcey Mci Wieysko Mieyski.

Do przedania. Na terminie dnia 4. Lipca o 9. godzinie przed południem na tutejszym ratuszu, mają być sprzedawane po zbiegłym siodlarzu Karolu Hedrich z pozostałości różne rzeczy, iako to: eato-kryte i pół kryte, powozy, siodła, szory, munsztruki, tak jak i inne sprzęty i suknie, naywięcej ofiarującemu, za gotową zapłatę w grubej monecie. Mający ochotę kupienia z tych rzeczy, zechcą się wyrażonego dnia i godziny stawić.

W Lesznie dnia 28. Maja roku 1808.

Magistrat Sprawiedliwości.

Zginiony zegarek. Przedwczoray zginął tu na przechadzee na nowem mieście modny złoty zegarek z reperycjami, na tarczce imię *Lehne a Leibzig* naznaczone z dywilkami skornemi na których się złoty kluczyk staromodney roboty znajdował. Rzetelny znalezcza zostaje **proszony** go za znaczną nagrodę kupcowi *Helling* oddać.

List gończy. Jan Bogusław Schellenberg, Mysłdźlarz około 48 lat stary, miernego wzrostu, bladej i chudej twarzy ma brunatne obcięte włosy, nosi zielony surdut, płocienne spodnie i takiż kamisol, cięte bory, z długimi eholawami i okrągły kapelusz, uciekł dzisiejszy nocy przekonany o święto-kradztwo z tutejszego więzienia. Każdą zwierzchność zostaje przeto **proszona** na tego niebezpiecznego człowieka baczenie oko, i w przydadku przydybania nam go za powrociem kosztow pod pewnym konwoiem odesłać. Bonześć (Herrnstadt) w Szląsku dnia 12. Czerwca 1808.

[Magistrat.

Dodatek

Oznaymienie o Prenumeracyi.

Brakuie nam w ięzyku Polskim Jeografii porządney o całej ziemi, a osobliwie o Oyczyźnie naszej w terażnieyszey postaci i godności, z ktoreyby każdy, czy nauczyciel, czy urzędnik, czy inny obywatel mógł do zaspokoienia czerpać. Wziąłem więc na się wypracowanie dzieła takiego: a że Oyczyzna nam iest naybliższym kraiem, który chcemy iak naydokładniey poznać, więc wypracowałem dziełko o Xięstwie Warszawskim, wktorym starałem się wszystkim z każdego stanu tak dokładnie dogodzić, ile do tego czasu można było. Dziełko to ma następujący napis: *Opisanie dokładne Xięstwa Warszawskiego, z krótkim rysem dzieiow Polskich aż do naszych czasów.*

Rozkład treści w tey Xiążsce iest następujący:

- 1) Dzieie Polkie w czterech epokach, tak opisane, że można poznać stan i wielkość Polski w każdym wieku, od baiecznego aż do dziewiętnastego i można wiedzieć iak? czemu? i kiedy Polska wzrastała i upadała — dzieie te ciągną się aż do powstania Xięstwa Warszawskiego.
- 2) Opisanie Xięstwa Warszawskiego, co do położenia, wielkości, granic, wod przemysłu, kupiectwa, rękodzieł, płodow, ludności, rożnych stanow religii, wychowania, charakteru mieszkańcow i t. d.
- 3) Podział kraiu na Prefektury, Powiaty i Zgromadzenia Gminne. Opisanie dokładne każdego miasta. Po opisaniu miast iedney Prefektury iest wymieniienie krotkie ilości miast, wsiow, kościołow, klasztorow, ludności, borow i lasow etc. tey samey Prefektury.
- 4) Rząd, Prawodawstwa, i t. d.

Całość iest tak ułożona, że chociaźby nasz kray miał bydź odmienionym, opisanie to zawsze może bydź użyteczne, dodawszy niektore przypisy.

Gdy zaś drukowanie tego dzieła dla mnie za kosztowne, podaię ie więc do Prenumeracyi, ktora otwarta do połowy Sierpnia. Cena prenumeracyina iest 2 zł. wkurancie, ktore proszę franco przysłać; potem dzieło to 3 zł. kosztować będzie.

Panowie Prenumeranci, ktorych nazwiska w Xiążsce będą wydrukowane, mogą się zgłaszać do mnie do Seminaryi Nauczycielskiey, albo do Xięgarza JPana Krysztofowicza w Poznaniu, który wziął na się dalsze rozprzestrzenienie dzieła tego; skoro będzie gotowe, każdemu się iego pośle.

W Poznaniu dnia 14go Czerwca 1808.

G. B. Flatt.

WYDZIAŁ DO NAJ. HON. GAIETY ROZUMIAJĄCY

WYDZIAŁ DO NAJ. HON. GAIETY ROZUMIAJĄCY

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and is difficult to decipher due to its low contrast and bleed-through nature.

G. B. T. 1812

prz
mie
ora
zwo
lote
nie

czy
we
dn
bro
wz
wz
twi
go
dar
zna
zar
ws
uw

ezk
sta
W
wa
JP

mi